

ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY MÔN GIÁO DỤC THỂ CHẤT TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG THÁI NGUYÊN ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CHUYỂN ĐỔI SỐ

Cao Việt Bắc
Trường Cao đẳng Thái Nguyên

Tóm tắt: Cuộc cách mạng chuyển đổi số quốc gia đang ảnh hưởng mạnh mẽ đến nhiều lĩnh vực của xã hội, bao gồm cả giáo dục và đào tạo. Chuyển đổi số trong giáo dục là quá trình tích hợp công nghệ số nhằm nâng cao chất lượng dạy học và quản lý giáo dục. Môn Giáo dục Thể chất, với vai trò là môn học bắt buộc tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên, có ý nghĩa quan trọng trong việc phát triển kỹ năng vận động và thúc đẩy lối sống lành mạnh cho sinh viên. Trong bối cảnh chuyển đổi số, môn học này cũng cần có những phương pháp giảng dạy đổi mới. Bài viết đánh giá vai trò của Giáo dục Thể chất trong việc hình thành con người Việt Nam thời kỳ mới và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao phương pháp giảng dạy phù hợp với xu thế chuyển đổi số quốc gia.

Từ khóa: Phương pháp, giảng dạy, nâng cao, chuyển đổi số.

INNOVATING PHYSICAL EDUCATION TEACHING METHODS AT THAI NGUYEN COLLEGE TO MEET THE REQUIREMENTS OF THE DIGITAL TRANSFORMATION REVOLUTION

Cao Viet Bac
Thai Nguyen College

Abstract: The national digital transformation revolution significantly influences various aspects of society, including education and training. This transformation involves integrating digital technologies to improve teaching, learning, and educational management. Physical Education, as a compulsory subject at Thai Nguyen College, plays an important role in developing students' physical skills and promoting healthy lifestyles. In the context of digital transformation, the subject also requires innovative teaching approaches. This article evaluates the role of Physical Education in shaping Vietnamese citizens in the new era and suggests solutions to improve its teaching methods in alignment with national digital transformation efforts.

Keywords: Methods, teaching, enhancement, digital transformation

Nhận bài: 15/02/2025

Phản biện: 17/03/2025

Duyệt đăng: 20/03/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Giáo dục thể chất cũng trở thành một môn học quan trọng trong quá trình đào tạo nghề của Trường Cao đẳng Thái Nguyên. Môn học được đưa vào chương trình giảng dạy, góp phần rèn luyện thể chất của người học. Tuy nhiên, với đặc thù của một môn học với thời lượng thực hành là chính, hình thức giảng dạy chủ yếu là trực tiếp hướng dẫn và sửa các động tác thực hành cho người học, chính vì vậy để đưa môn học phát huy được hiệu quả đối với người học thì đòi hỏi cần có sự đổi mới về phương pháp giảng dạy và học tập. Đây không chỉ là yêu cầu đổi mới đặt ra đối với quá trình giảng dạy của Trường Cao đẳng Thái Nguyên nói chung, môn học Giáo dục thể chất nói riêng mà còn đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng chuyển đổi số ngày càng phát triển như hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1 Sự cần thiết phải đổi mới giảng dạy môn học Giáo dục thể chất cho với sinh viên tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên trong giai đoạn hiện nay

Hoạt động giáo dục thể chất học đường có vai trò quan trọng đối với sự phát triển thể chất và trí tuệ của học sinh, sinh viên. Đây là một trong những hoạt động thiết thực góp phần phát triển kỹ năng sống cho học sinh. Giáo dục thể chất cũng là hoạt động rèn luyện kỹ năng sống. Ở đó giúp các em sinh viên nói chung và sinh Trường Cao đẳng Thái Nguyên sẽ được hình thành và phát triển những kỹ năng sống cốt lõi như: năng lực sáng tạo, năng lực giao tiếp, ứng xử, khả năng vượt qua khó khăn, phòng chống đuối nước, khả năng thích ứng với môi trường xã hội, năng lực làm việc nhóm...

Mặc dù có vai trò rất lớn trong việc giáo dục toàn diện học sinh nhưng môn giáo dục thể chất trong trường học hiện nay vẫn chưa thực sự được quan tâm. Do vậy, việc dạy và học thể dục nói riêng, các hoạt động giáo dục thể chất nói chung còn nhiều vấn đề bất cập, cụ thể:

Môn học Giáo dục thể chất tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên với đặc thù hầu hết các giáo

viên vẫn dùng hình thức tổ chức dạy học theo lớp và theo nhóm cố định. Về phương pháp vẫn dùng các phương pháp truyền thống là phương pháp giảng giải, làm mẫu động tác sau đó tập luyện theo phương pháp luân lưu dòng chảy, phương pháp lặp lại. Do hình thức tổ chức và phương pháp dạy học đơn điệu nên không kích lệ được tính tích cực học tập của sinh viên. Trong khi đó điều kiện dụng cụ thiếu thốn, sân bãi chật hẹp càng làm cho cường độ và mật độ vận động thấp hơn.

Bên cạnh đó, các tiết học thể dục vẫn còn xen kẽ với các tiết học văn hóa khác gây ảnh hưởng tới việc học của học sinh. Việc bố trí học thể chất trong một buổi riêng còn chưa thực hiện được làm giảm đi không nhỏ hiệu quả của giáo dục thể chất trong nhà trường.

Đa số phụ huynh, giáo viên và học sinh đều coi giáo dục thể chất là “môn phụ” nên chưa thực sự quan tâm đúng mức tới môn học này. Điều này làm giảm hiệu quả cũng như vai trò của giáo dục thể chất trong nhà trường.

Đối với nền giáo dục hiện nay, trước sự đổi mới về hình thức và phương pháp lấy người học làm trung tâm. Vì vậy, trong giảng dạy học nói chung và giảng dạy học môn Giáo dục thể chất nói riêng cần có các hình thức tổ chức và phương pháp dạy học phù hợp. Hiện nay trình độ phát triển thể chất của sinh viên nói chung và sinh viên trường Cao đẳng Thái Nguyên chưa tương xứng và chưa đáp ứng tốt được các yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Vấn đề này đã được một số tác giả quan tâm nghiên cứu và đi đến kết luận: “ Sức khỏe và thể lực thể hệ trẻ Việt Nam hiện nay đang đứng trước tín hiệu báo động. Đối với sinh viên của Trường Cao đẳng Thái Nguyên cũng không ngoại lệ.

Xuất phát từ sự phân tích vai trò quan trọng và thực tiễn của việc sử dụng hình thức tổ chức và phương pháp dạy học trong giáo dục thể chất cũng như nhu cầu cần nâng cao chất lượng dạy học môn giáo dục thể chất cho sinh viên của Trường Cao đẳng Thái Nguyên trong cuộc cách mạng chuyển đổi số quốc gia, đáp ứng nhu cầu

2.2. Thực trạng giảng dạy môn Giáo dục thể chất tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên trong cuộc cách mạng chuyển đổi số

Ứng dụng chuyển đổi số sẽ tạo ra mô hình giáo

dục thông minh, từ đó giúp việc học, hấp thụ kiến thức của người học trở nên đơn giản và dễ dàng hơn. Sự bùng nổ của các nền tảng công nghệ đã tạo điều kiện thuận lợi để truyền đạt kiến thức và phát triển được khả năng tự học của người học mà không bị giới hạn về thời gian cũng như không gian. Hiện tại, chuyển đổi số trong giáo dục được ứng dụng dưới 3 hình thức chính là: ứng dụng công nghệ trong phương pháp giảng dạy: lớp học thông minh, lập trình...vào việc giảng dạy; ứng dụng công nghệ trong quản lý: công cụ vận hành, quản lý; ứng dụng công nghệ trong lớp học: công cụ giảng dạy, cơ sở vật chất.

Giảng dạy trực tuyến môn Giáo dục thể chất là một trong những môn đặc thù trong chương trình đào tạo của Trường Cao đẳng Thái Nguyên. Vì vậy, ngay từ đầu mùa dịch Covid 19, Bộ môn Giáo dục thể chất - Khoa Môn chung đã chủ động xây dựng đề cương chi tiết học phần về đánh giá sinh viên học trực tuyến môn giáo dục thể chất theo hệ thống Rubic. Bộ môn đã soạn giáo án và tiến hành giảng thử nhằm đóng góp xây dựng vào bài giảng trực tuyến.

Trong quá trình giảng dạy trực tuyến đối với môn học đã đạt được một số kết quả nhất định cụ thể:

Môn học Giáo dục thể chất đối với Trường Cao đẳng Thái Nguyên được phân bổ thời lượng giảng dạy thời lượng nghề là 60 tiết, hệ cao đẳng mầm non là 120 tiết.

Bên cạnh những kết quả đạt được thì giảng dạy trực tuyến đối với môn giáo dục thể chất tại trường Cao đẳng Thái Nguyên cũng gặp không ít khó khăn như sau:

Hình thức dạy học trực tuyến phù hợp với các môn học lý thuyết, còn đối với các môn học thực hành thì việc dạy học Online có những khó khăn nhất định. giảng dạy trực tuyến không phải là mới đối với các nước phát triển trên thế giới, nhưng được coi là mới đối với Việt Nam, và đặc biệt là học môn học giáo dục thể chất (GDTC) trong các cơ sở giáo dục hiện nay. Việc mới tiếp cận giảng dạy bước đầu đã gặp phải các khó khăn về cách thức và hình thức giảng dạy, chỉ có thông qua việc đánh giá thực trạng môn học mới có thể tìm ra được các hạn chế đó. Tổng quan thông qua tìm hiểu các nghiên cứu, qua đánh giá hiệu quả giảng

dạy trực tuyến là cơ sở để có những giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy trực tuyến trong thời gian tiếp theo.

Chưa có sự kiểm soát sát sao và toàn diện về học liệu số để đáp ứng được nhu cầu học tập và nghiên cứu của người học, cần kho tài liệu số chuẩn xác. Tuy nhiên, nguồn nhân lực cũng như tài chính nước ta vẫn chưa thể đáp ứng được công việc này. Vì vậy, hiện đang xảy ra rất nhiều tình trạng về học liệu số tràn lan, thiếu tính xác thực và không được kiểm soát chặt chẽ về chất lượng cũng như nội dung. Từ đó, gây ra tình trạng không đồng nhất về kiến thức và tạo nên nhiều hệ lụy khác như tiêu hao tài chính, tốn thời gian.

Các quy định trong pháp lý chuyên về giáo dục vẫn chưa được hoàn thiện: đây là vấn đề lớn gây ảnh hưởng tới quyền sở hữu trí tuệ cũng như an ninh thông tin... Đồng thời, đây cũng là cơ hội để hoàn thiện những quy định về thời lượng và cách kiểm tra, công nhận kết quả học trực tuyến. Mặc dù vậy, những vấn đề này hiện nay vẫn chưa được thực hiện một cách đồng nhất cũng như rõ ràng và chặt chẽ, từ đó gây nên nhiều bất cập trong quá trình chuyển đổi số.

2.3. Một số giải pháp góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy môn học Giáo dục thể chất tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên đáp ứng yêu cầu của cuộc cách mạng chuyển đổi số

Một là, nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của việc chuyển đổi số trong giáo dục: cần thực hiện nâng cao nhận thức, phổ cập tư tưởng cho từng giáo viên, giảng viên, cán bộ quản lý của nhà trường để nắm được tầm quan trọng của chuyển đổi số và cùng nhau xây dựng văn hóa số trong giáo dục. Bồi dưỡng, nâng cao kỹ năng, nghiệp vụ trong việc ứng dụng công nghệ cho toàn thể giáo viên, giảng viên, cán bộ quản lý nhà trường để hướng đến mục tiêu thực hiện thành công chuyển đổi số trong giáo dục. Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý, nhà giáo kiến thức, kỹ năng công nghệ thông tin, an toàn thông tin cần thiết để tác nghiệp trên môi trường số, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số.

Hai là, hoàn thiện cơ sở dữ liệu trong giáo dục: cần chú trọng về triển khai hệ thống để chia sẻ dữ liệu đồng bộ trong giáo dục, từng bước chuyển đổi những tài liệu giấy qua văn bản điện tử để

giúp thuận tiện hơn trong công tác quản lý. Hoàn thiện cơ sở hạ tầng mạng đồng bộ, thiết bị công nghệ thông tin thiết thực phục vụ dạy - học, tạo cơ hội học tập bình đẳng giữa các vùng miền có điều kiện kinh tế xã hội khác nhau, ưu tiên hình thức thuê dịch vụ và huy động nguồn lực xã hội hóa cùng tham gia thực hiện.

Thúc đẩy phát triển học liệu số (phục vụ dạy - học, kiểm tra, đánh giá, tham khảo, nghiên cứu khoa học); hình thành kho học liệu số, học liệu mở dùng chung toàn ngành, liên kết với quốc tế, đáp ứng nhu cầu tự học, học tập suốt đời, thu hẹp khoảng cách giữa các vùng miền; tiếp tục đổi mới cách dạy và học trên cơ sở áp dụng công nghệ số, khuyến khích và hỗ trợ áp dụng các mô hình giáo dục đào tạo mới dựa trên các nền tảng số.

Ba là, xây dựng hạ tầng mạng, thiết bị công nghệ: hạ tầng mạng và trang thiết bị công nghệ phải được đổi mới, đặc biệt là khu vực có kết nối kém giúp thu hẹp được khoảng cách vùng miền. Với giải pháp này, có thể ưu tiên sử dụng hình thức thuê dịch vụ hay huy động nguồn lực xã hội. Tăng cường kết hợp công nghệ như Big data, AI, Blockchain... với cơ sở dữ liệu số chuyên ngành nhằm xây dựng các hệ thống thu thập thông tin đưa ra các dự báo, dự đoán và tạo ra các ứng dụng, dịch vụ phù hợp đến từng đối tượng người học.

Bốn là, hoàn thiện về hệ thống pháp lý và ứng dụng các phần mềm quản lý: hoàn thiện hệ thống chính sách và pháp lý đóng vai trò quan trọng trong quản lý giáo dục cũng như đảm bảo quyền lợi cho người học. Theo đó, phải thống nhất các quy định về: khai thác và chia sẻ dữ liệu; hình thức trong giảng dạy; quản lý hiệu quả khóa học trực tuyến; điều kiện mở trường học. Chuyển đổi số trong giáo dục thực hiện bằng cách ứng dụng phần mềm quản lý chính là giải pháp được nhiều cơ sở áp dụng hiện nay. Các phần mềm được tích hợp các tính năng vượt trội sẽ mang đến giải pháp quản lý trường học hiệu quả, giúp các trường có thể tăng cường nghiệp vụ và quản lý hồ sơ sinh viên cùng hồ sơ giảng dạy một cách nhanh chóng chỉ với thao tác bấm (click) chuột đơn giản.

Nâng cao vai trò, vị trí của môn giáo dục thể chất trong nhà trường là một trong những mục tiêu quan trọng góp phần phát triển toàn diện học sinh, sinh viên tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên.

Đây là tiền đề để có được các thể hệ trẻ khỏe mạnh, năng động, góp phần xây dựng và phát triển đất nước.

III. KẾT LUẬN

Như vậy, xây dựng nền giáo dục trước sự phát triển mạnh mẽ của cuộc cách mạng chuyển đổi số quốc gia là một trong những bước chuyển lớn của giáo dục Việt Nam trong tiến trình đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, đào tạo; hướng tới một mô hình mới về phát triển giáo dục trong bối cảnh cách mạng 4.0 với mục đích “tăng cường sự tiếp cận và tham dự thành công trong giáo dục

bằng cách dỡ bỏ các rào cản và cung cấp nhiều con đường đến với học tập và chia sẻ tri thức”.

Đối với hệ thống các trường đào tạo nghề nói chung và với trường Cao đẳng Thái Nguyên nói riêng, việc đổi mới phương pháp giảng dạy nói chung và giảng dạy môn giáo dục thể chất nói riêng sẽ tạo ra một bước chuyển mới trong hướng đi của nhà trường. Tuy nhiên, để xu hướng này trở thành hiện thực thì cần đòi hỏi một quá trình chuẩn bị các tiền đề cần thiết và phải có một bước đột phá trong giáo dục để tạo ra một sắc thái riêng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Văn hoá Thông tin và Truyền thông (2021), *Cẩm nang chuyển đổi số*.
2. Lê Văn Toán, Trương Thị Diễm, (2020). Một số giải pháp nâng cao hiệu quả đào tạo trực tuyến trong giáo dục đại học trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0. Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt kỳ 2 tháng 5/2020, tr 33-36.
3. Musa, M.A., Othman, M.S, (2012). *Critical Success Factor in E-Learning: An Examination of Technology and Student Factors*. International Journal of Advances in Engineering & Technology, 3(2), 140–148.
4. Nguyễn Quang Uẩn, (2013). *Tâm lý học đại cương*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, tr. 153-162.